

Programa No. 055 – GÉNESIS 46:5 - 47:10

Ñawpajman rillasunpuni kay yachakuy puriynincheypi munasqa qheshwata parlaj runamasi ajinata kay genesis qheqapi yachakuspa kashanchej imaynatachus jacob wawasninwan egipto suyuman chayaraqanku chayta kunanqa reparasunchej chaypajtaj ñawirisun Genesis qhelqapi, 46 t'aqapi, 1 chijllayninpi:

Jinamanta Jacobqa purirerqa tukuy iman kajwan. Chayaraqataj Beersebaman, chaypitaj uywa wañuchisqa q'olachinasta jaywarqa Isaac tatampa Diosninman. (Gen.46:1)

Jacob unaymantaña mana Diosta mask'arqachu, nitaj watujchu imaynatachus ruwananta. Kunanrí Diosta yupaychanapaj jaywanasta wakicherqa. Diostaj Jacobman munakuyninta rikuchin, mosqoypi parlapaykun. Chayta Rikuna imastachus nisqanta kay 2-4 chijllaykunapi:

Chay ch'isi Israelman Dios parlarqa mosqoypi jina sutinmanta wajyaspa. Paytaj kuticherqa: Kaypi kashani, nispa. Chantá Dios payman nerqa: Noqa Dios kani, tataykej Diosnin. Ama Egiptoman riyta manchachikuychu; chaypi mirachisaj mirayniykita uj jatun nacion kanampaj. Noqa qanwan Egiptoman uraykusaj, noqallataj qhepaman mirayniykita orqhospa, kutichimusaj kayman. Chantapis wañojtiyki, wawayki Jose qayllaykipi kanqa. (Gen.46:2-4)

Dios nerqa Jacobman: *mirachisaj mirayniykita uj jatun nacion kanampaj*. Imaynatataj kayta junt'arqa? Tumpatawan ñawpajman Diosmanta qhelqasqapi tarinchej Exodo qhelqapi nisqanta: *Israelitasqa ashkha kasqankuman jina ashkhata miraraqanku, may atiyniyojtaj karqanku; jinamanta paykunaqa Egiptoman junt'aykorqanku. Nin Israelitas miraykusqanku Egipto jallp'api, Diospa nisqan junt'akunampaj. Kunan rikuna 5-7 chijllaykunapi, Genesis qhelqa, 46 t'aqamanta:*

Chaymanta Jacobqa Beersebamanta rillarqapuni, Israelpa churisnenqa tatankuta, wawasninkuta, warmisninkuta ima Faraompa apachikusqan carretasninman wiharicherqanku, paykunata Egiptoman pusarinankupaj. Jacobqa, pininchá tiyaporqa, chaykunawan riporqa Egiptoman. Chantapis apakaporqanku wakasninkuta, ovejasninkuta, imasninkuchá tiyaporqa Canaan jallp'api kashajtinku, chay imastawan. Tukuy churisnin, warmi kaj allchhisnin ima riporqanku paywan. (Gen.46:5-7)

Jacobpa kawsayninta rikuspa kinsapi t'aqasunman, **ujnin kaj** Haran jallp'api, **iskay kajtaj** Canaan jallp'api, **kinsa kajtaj** Egipto jallp'api. Chay jawa nillasunmantaj kay kinsakaj jallp'aspi Jacob allimanta wiñaspa jinan. Jacob llojserqa wasinmanta Haran jallp'aman mana imayoj, ovejas michina tojnullanwan. Harampi aychan munaynimpi kawsakun, suegronwan atipanakuspa, ch'awkiyanakuspa ima. Chaymanta llojserqa suegronmanta ayqespa, manchikuspataj wawqen Esauwan tinkuyta.

Chaymanta Canaan jallp'apirí angelwan tinkurqa, chaymantaqa Diospi jap'ikuspa purin, atisqanman jina kallpachakuspa. Chanta Egiptoman yaykun carretaspi, manaña aycha kuerponpi kallpayojchu karqa, chaywampis Diosllapiña atienekun.

Josemanta parlanchis ashkha t'aqaspi, chaywampis reparana Jacobta imaynatachus payta Tata Dios wiñachishan sumaj runa kananpaj, Diospa munayninta junt'aspa kawsakunampaj. Mana runaj makimpichu jinata almanchejqqa wiñan, Diospa atiywillan chaytaqa ruwan. Ujtawan nisunman : Jacob Harampi kawsaspaqa Diosta rejsispapis aycha munaywillampi tiyakurqa. Canaampitaj kawsarqa aycha kallpallanwan ttanqachikupa. Egiptopi kawsaspataj Diosllapiña jap'ikuspa tiyakun. Wakin runakunapis ajinallatataj kunan p'unchaykunapi kawsashanku. Sumajllata Jesuspi jap'ikuspa qallarinku.

Chanta kallpankuwan supayta atipayta munanku, manataj atinkuchu. Chanta Diosman kutirejtinku, Palabranmanta kallpachakuspa sapa p'unchay tukuy pantayta atipayta atinku, Chayrayku Diosllapiña atienekuspa kawsakunku. **Munasqa uyarej wawqemasi**, ama llakikuychu, mana uj p'unchayllapichu Dios sumajchawanchej, mana chayqa ashkha wataspi Jacobtajina. Chayrayku Diospi jap'ikunalla, imaynatachus uj sach'a poqonampaj suyanchej 3 watallatapis, ajinata paypi suyanalla.

Reparana 5-7 chijllakunapi nisqanta, Jacob Egiptoman uraykorqa tukuy kapuyninwan. Sichus waturikojlla rishan chayqa, chay chhika imasta apasqan t'ukuchiwanchej. Yupaspaqa nisunman 70 runasña karqanku Jacobpa ayllunmanta kajkunaqa. Kay t'aqapi taripanki tukuynin sutista, mana kaypi yupasunchu ancha ashkha kasqanrayku. Chaywampis reparanki wawasnin, allchhisnin, warmisninku, tukuy uywasqakunawan imaqa ashkha kasqankuta. Kay listamanta yuyarisun Jesuspa ñawpa tatasninta yupashajtinchej. Kunan ñawirina 26,27 chijllaykunata, Genesis qhelqa, 46 taqapi:

Jacobwan Egiptoman chayajkuna, pay kikiropa yawarninmanta kajkuna karqanku sojta chunka sojtayoj, churisnimpa warmisninta mana yupaspa.

Josejpa churisnenqa karqanku iskay, Egiptopi nacejkuna. Ajinata Jacobpa ayllun chayarqa Egiptoman qanchis chunka runas. (Gen.46:26,27)

Tukuynimpi 70 runas karqanku, chaymanta Josej wasimpi tawa karqanku, Canaamantataj 66 jamorqanku. Kay tukuyninku Jacobpa miraynin karqanku, sapa ujta sutisninkumanta yupaspa. Imaraykutaj chay chhika sutista taripanchej kay t'aqapi? Imajtinpunitaj sapa ujpa sutinta yupaspa willan?

Munasqa uyarej wawqemasi, Diospajqa may sumajpuni churin Jesucristoj aychaman jina ñawpa tatasninqa. Kay listamanta wakin sutista taripasun Mateoj qhelqampi, Jesusmanta willashajtin. Chanta Lucaspa qhelqampi, 3 t'aqapi tarillanchejtaj, chayrayku kay sutista sumajtapuni reparana kashan.

Chanta yuyarina tiyan, janaj pachapi uj sumaj qhelqana tiyasqanta, Corderoj libron. Chaypi sutisninchej qhelqasqa kashan, sichus Jesucristopi jap'ikunkiña chayqa, mana chayqa kunan pacha Diosman kutirikuspa Jesucristopi jap'ikuy, sutiyki qhelqasqa kanampaj janaj pacha liropi. Tukuyninchej Adampa miraynin kanchej, pay jina juchapi urmasqa, aycha munaywan watasqa, supayta kasuspa kawsanchej, wiñay wañuymantaj rishanchej. Jesucristolla atinyoj chaymanta kacharichinawanchejpaj, tukuy juchasninchejta llimphuchaspa wiñay kawsayta qonawanchejpaj, paypi jap'ikujtinchej. Ajinamanta chay Corderoj libronman sutinchejta churaykun, Diospa miraynimpi kananchejpaj, wiñaypay paykunawan tiyakunapaj. Chayta niwanchej Juampa qhelqampi, 1:11, 12pi: ***Paypata kajkunaman jamorqa, paykunatajri mana payta jap'ikorqankuchu. Astawampis sutimpi creejtinku, tukuy payta jap'ikojkunaman atiyta korqa Diospa wawasnin ruwasqa kanankupaj.*** Mashkhataj presioyojtaj kanki Diospa ñawpaqenpi? Kaypi nin pichus Jesuspi jap'ikojqa Diospa wawanman tukunqa, sapa ujta sutinmanta wajyanqa. Mana noqaqa qanta rejsiykichu, Dios Tatarí sapa ujta rejsiwanchej, payman k'umuykojtinchej yupawanchej sutisninchejmanta. Mana chayllachu jatun qhuyakuyninwan payqa chujchanchistapis yupasqata jap'in, noqanchejmanta astawan yachan tukuy ukhunchejta, imaynachus kanantapis. Munasqa uyarej wawqemasi Diosqa may jatunta munakuwanchej, sumajtataj rejsiwanchej, mana imapis paymanta pakakunchu. Mamaykipis mana chujchaykitaqa yupanchu, Diosrí yupaykunña. Dios rejsiwanchej tukuy ukhunchejkama, juchasninchejtapis yachan. Chaywampis may jatunta munakuspa Churin Cristota kachamorqa, chakatasqa cuentanchejmanta wañunampaj.

Sichus llajta plazaman rinki chayqa, ashkha runata rikunki, manataj pipis Diosmanta yuyarikunchu, ruwanankupi musphashanku. Diosrí tukuyninta rikuspa sapa ujta sutinmanta wajyarinman, mana pipis paymanta pakakuyta atinchi. Mana noqaqa jinata rejsiyta atinichu, chayrayku ashkha runa chawpipi kaspachinkayman. Diosninchejqqa sapa ujta rikushan, sutinmanta yupashan, jinamanta payta wajyakojtinku ujllata yanapanqa, ima sajramantapis waqaychanqa, janaj pachapitaj sutinta qhelqanqa. Chayrayku ujtawan waturiyki, sutiyki qhelqasqañachu Corderoj librompi? Ñawirina kunanqa 28 chijllayta, kay Genesis qhelqa, 46 t'aqamanta:

Chayanashaspaña, Jacobqa Judá churinta kacharqa Joseman willamojta, jamunampaj taripaj Gosen chaynejman. Gosen, chaynejman chayajtintaj, Joseqa kamacherqa kamachisnin carretanta wakichipunankuta tatanta taripaj rinampaj. Tatanwan tinkukuspataj, Joseqa sumajta ojllaykorqa, unaytatataj waqarqa tatan ojllarisqa. (Gen.46:28,29)

May kusiyan kayta rikunchej, unaymanta Joseqa tatanwan tinkushan, purajmanta kusiyan waqarikuspa ojllanakunku, mana kacharikuyta atinkuchu. Munasqa wawqemasiy Sonqo t'ikarin kayta rikuspa ichari?, wawan tatanwan munakuywan tinkusqankuta qhawaspa. Unayta waqarqa tatan ojllarisqa, may jinachus kusiyninku karqa, mana tukukuy atinata ujchakurqanku. Tukuy sonqomanta kusikuspa purajmanta kusikurqanku. Kunan rikuna 30 chijllayta:

Chaymanta Israelqa nerqa Jose churinman: Noqa kikiy ñawisniyan rikukapuyki, kawsashajta tarikapuyki. Kunanqa atini wañupuyta, nispa. (Gen.46:30)

Jacobqa maytapuni kusikorqa Joseta kawsashajta rikuspa. Machituña kaspataj, kunanqa wañuypis jamuchun, nispa sonqochakushan. Ñaq'aymanta Egiptoman chayarqa, chaywampis Joseta rikuspa kallpachakorqa, pisi watastawan chaypi kawsakorqa. Jacobwan Josewanqa sumajta kusikuspa kawsakorqanku kay pisi watasta khuska tiyakuspa. Kunanqa Jacobpis kawsaynimpi Diospi jap'ikuspa purikun, chayrayku sutimpis Israelña kunanmantaqa. Kunan ñawirina 31-34 chijllaykunata, kay Genesis qhelqa 46 t'aqamanta:

Chantá Joseqa wawqesninman, tatampa ayllusninman ima nerqa: Faraonman rispa, willamusaj: Wawqesniy, tataypa tukuy familiasnin chayamushanku Canaan jallp'amanta noqawan tiyako. Paykunaqa jamushanku wakashninkuwan, ovejasninkuwan, imankuchá tiyan, chay imaswan ima,

imaraykuchus paykuna uywasllatapuni mirachiyta yachanku, nispa. May pachachus Faraon wajyasonqachej, tapusonqachejtaj imastachus ruwayta yachasqaykichejta chaypacha, qankunaqa ninkichej: Ovejasllatapuni mirachiyta yachayku, ñawpa tatasniyku jina, nispa. Ajinamanta qankuna Gosen jallp'api tiyakunkichej, imaraykuchus egipciospajqa mana allinchu ovejeroswan khuska tiyakoyqa. (Gen.46:31-34)

Jaqay Egipto llajtapi ovejerosta mana llajtapi munarqankuchu, kunan p'unchaypis jinallataj-y, karunejman churarqanku ovejasta michejkunataqa. Karu jllp'amanta chayamuspaqa sut'imanta willakunanku karqa imastachus ruway yachasqankuta, chayman jina jallp'ata rikuchipunankupaj. Bibliapeqa sumajta parlan michejkunamanta, salmospi rimarin sumaj michejninchey kasqanta, Moisespis ovejasta michishaspa Dioswan tinkukurqa. Wakin michejkuna sumaj runasman tukusqanku Davidjina, chanta Diosninchey sumaj michej kasqanmanta parlan. Mosoj Testamentopi Jesucristo sumaj michejninchey, payqa kawsayninta churan noqanchej ovejasninrayku, chayrayku Jesusqa michejkunamanta kurajnin, ajinapi pay kutimojtin ovejasninwan ujchakunqa janaj pachapi. Chaywampis wakinkunaqa ovejasta chejnikunkuraj, sumaj michejtapis mana jap'ikunkurajchu. Jesuspi mana jap'ikuyta munankurajchu, aycha munayninkupi kawsaspa, Bibliamanta sumaj willanasta mana jap'ikunkuchu. Wakenqa mana wañusqakunamanta kawsarimusqanta jap'iyta munankuchu, nitaj t'ukuna milagrosta ruwayta atinantapis.

Sumaj michejnincheyqa , virgen Mariamanta nacekorqa, kay pachapi onqosqasta thanicherqa, ashkha t'ukuna milgrostapis ruwarqa Diospa atiynta rikuchispa. cruzpi chaqatasqa noqanchejrayku wañurqa, Wañuyta atipaspa kawsarimorqa, sonqochejpitaq tiyakuyta munan. Chay jina Michejta runakunaqa qhesachanku, mana kunampis jap'ikuyta munashankurajchu.

Egiptomanta runasqa ovejerosta karullapi tiyacherqanku. Jose nerqa wawqesninman willanankuta uywa michejkuna kasqankuta ñawpa tatasninkumanta pacha, imaraykuchus wakashninku, ovejasninku ashkha karqanku. Ajinamanta Faraon Gosen jallp'ata paykunaman rikucherqa, chaypi uywasninkuta mirachinankupaj, paypa ovejasnintapis michinankupaj. Ajinamanta Jacobpa ayllun jallp'ata tarinku Egipto suyupi. Kaypi unay watasta tiyakunqanku, miraykunqankutaj. Chay qhepata Jose wañojtin, mosoj kamachejkuna israelitasta ñit'iykurqanku, wata runasninta jina churarqanku. Chaywampis Tata Dios nisqanman jina paykunata yanapaykun, jatun nacion kanankukama. Chaymanta

israelitasta orqomunqa Egiptomanta, sumaj nisqa jallp'aman llojsinankupaj, Moises kamachishajtin.

Mana Joseman Dios riqhurusqanta mayk'ajpis ninchu, chaywampis Diospa yanapayninwanpuni kawsakusqa tukuynejpi. Sut'i kashan kunanqa imaryakuchus Dios Joseta Egiptoman kachasqan, ajinamanta wakicherqa tukuynin israel aylluta yanapanampaj yarqhay chamojtin, chanta Egiptopi miraykunankupaj. Ajinamanta tukuchanchej 46 t'aqa, Genesis qhelqamanta yachakuyta.

Ari munasqa kawsaqey ajinata rispallapuni kunantaj chayanchej 47 t'aqaman, chaypitaj rikusun 70 runas kasqankuta Jacobpa wasimpi, Gosen jallp'api. Jose Faraonman pusaspa tatanta rejsichin, wawqesnintapis. Chay jatun yarqhay wataspi Joseqa tukuy runasmanta uywasninta, jallp'astapis faraompaj rantiporqa. Josetaj nerqa tatan Jacob wañupojtin mana Egiptopichu p'ampaykunanta. Jaqay 46 t'aqapi rikurqanchejña Jacobta tukuynin ayllunwan Egiptoman chayamojta. Chaypi Joseqa Gosen jallp'ata pisi qolqellawan ranterqa, imaraykuchus yarqhay tiempopi kaspajallp'asninkuta chhalarparerqanku trigota rantinankurayku.

Kay t'aqapi Jacobta rikunchej machituña kasqanta, astawampis Diospa muanyinpi purikuyta yachasqaña, manaña suegronwan ch'awkiyanakuspachu, nitaj llakiykunawan atipachikuspachu. Tukuynejpi yarqhay junt'aykushan. Tukuynejmanta runaqa Egiptoman trigota rantikoj jamushanku, Josetaj jallch'asqanmanta vendeshallampuni. Kunan ñawirina 47 t'aqamanta, uj chijllayta:

Jinamanta Joseqa Faraonwan parlay rerqa. Payqa nerqa: Wawqesniy, tatay ima chayamunku Canaamanta; paykunaqa Gosenpiña kashasqanku ovejasninkuwan, wakasninkuwan, imasninkuchá tiyapun, chaywan ima, nispa. (Gen.47:1)

Jose rerqa Faraompa kamachinan wasiman tatanta rejsichinampaj, wawqesnintawan pusarikuspa. Ñawpajta Gosen jallp'ata familianman rikuchispa tukuy imasninta chayman churacherqaña, ajinamanta Faraonqa paykunaman ajllasqanku jallp'ata qopullarqaña. Kay tukuypi Diospa yanapaynin rikuchikurqa Israelpa ayllumpaj. Kunan rikuna 2,3 chijllaykunata:

Joseqa phisqa wawqesninta ajllaspa, pusarqa Faraonman paykunata rejsichinampaj. Jinamanta Faraonqa paykunata taporqa: Imatataj ruwayta yachankichejri? Nispa. Paykunataj nerqanku: Noqaylu kamachisniyeqa ovejasta mirachiyta yachayku, ñawpa tatasniyku jina. (Gen.47:2,3)

Egiptopi runakunaqa ovejerosta karuman tanqaj kanku, mana sumajpajchu paykunata qhawaj kanku. Ajinamanta Israelitas karupi michinankupaj jallp'ata jap'erqanku, uywasninkutataj chaypi miracherqanku, egipcios runas aychata mikhunankupajpis churapuj kanku. Kunan rikuna 4-6 chijllaykunata:

Kunanqa kayman tiyakoq jamuyku ari, imaraykuchus Canaanpeqa manchay yarqhay kashan, pastollapis mana kanchu uywasniykupaj. Chaypaj qan saqey ari Gosen jallp'api tiyakunaykuta, nispa. Chaymanta Faraonqa Joseta nerqa: Tatayki, wawqesniyki ima qanwan tiyakoq jamunku. Egipto jallp'aqa qampa nisqaykipi kashan. Qan qoy paykunaman Egiptopi sumajnin kaj Gosen jallp'ata, paykuna chaypi tiyakunankupaj. Chantá sichus mayqemipis sumajta uywasta michiyta yachanku chayqa, paykunata churay ovejasniytapis michipunawankupaj, nispa. (Gen.47:4-6)

Egiptopi runas ovejas michiyta mana munajchu kanku, chayrayku Farompis ovejasninta michipunankupaj Israelitasta churan, ajinamanta llank'anayoj paykunapis rikhurinku. Chay jina jatun yarqhaypi kashajtinku, Joseqa sumajta jallch'achisqa trigota tukuynejpi jatuchej eraspi (silospi jina nisunchu). Egiptopi chajrasta mayumanta yakuwan qarpaj kanku, pisi yaku kajtenqa mana imapis poqonchu.

Jinallatataj kasayninchejpí almanchej ch'akipun mana Diospa palarlasqanwan qarpajtinchej, chantaqa astawan juchaman urmanchej, nitaj poqoy kanchu. Manaraj chayman chayashaspa, kunan kay uyarisqaykita Bibliaykipi mask'ay, chaymanta unanchakuy, ajinamanta Diospa nisqanta jap'ikuspa kallpachakunki, ama juchapi urmanaykipaj, astawampis sumaj poqoyta jina, Diosta kasupuspa kawsanki. Ajinata kunanqa Jacob Diosta kasukuspa kawsakushan Egipto jallp'api chaykunamanta. astawan Ñawirina kunanqa 7 chijllayta:

Joseqa tatantañataj pusarqa, Faraonman rejsichimunampaj. Chantá Jacobqa may sumajta napaykorqa Faraonta. (Gen.47:7)

Kaypi rikurqanchej Jacob Faraonta Diospa sutimpi napaykun, ajinamanta ruwananta junt'ashan, Diosta jatunchashan. Jaqay p'unchaykunapi kuraj kaj sullk'anpaj Diospa yanapayninta mañapoj, ajinata Jacob Faraonta napaykun Diosta jatunchaspa. Kunan ñawirina 8,9 chijllaykunata:

Faraontaj payta taporqa: Mashkha watasniyojñataj kankiri? Nispa. Jacobtaj nerqa: Ujnejmantaj ujnejmantaj purisqaypi pachaj kinsa chunka watasniyojña

kani. Chayqa pisillaraj, llakiyniyojtaj kawsayneyqa, mana ñawpa tatasniypa kawsaynin jinachu. (Gen.47:8,9)

Jacob manaña ruwasqasninta yuyarispa jatunchakunchu, manachayrí, llamp'u sonqowan Faraonman kawsayninmanta willarin. Mana Esauman ch'awkiyaykusqanta ninchu, nitaj suegronta atipaykusqanta Harampi ninchu, astawampis pisi watasllaraj kasqanta rimarin. Mana chunka iskayniyoj wawasninmanta jatunchakunchu, Diosllata jatunchan.

Reparana Jacobqa, 130 watasniyojña kasqanta yachan, manataj imamanta jatunchakunchu. **Pisilla, llakiyniyojtaj kawsayneyqa**, nispa rimarin. Mana tatanta ch'awkiyaykusqanta willanchu, astawampis rimarin: **mana ñawpa tatasniypa kawsaynin jinachu**, nispa rimarin. Rikushanchej Jacobqa sumaj sonqoyoj machu runaña, Diosllapiña atienekun, payta jatunchaspa kawsakushan. Manaña ima ruwasqanmantapis jatunchakunchu, astawampis Diospa yanapayninwan kaykama chamusqanta rimarin. Manachu jinata noqanchejpis Diosta jatunchaspapuni kawsananchej walwj kananman?

Munasqa uyarej wawqemasi, sichus sapallayki kallpakushanki chayqa, sayk'uspa urmanki. Chayrayku Diosman k'umuykuy kunanpacha, rikunki atiyinwan ima pantaytapis atipanchejpuni, Josejina ima llakiypipis sinch'ita sayanchej, wiñay kawsaymantaj yaykupunchej. Kunan ñawirina 10 chijllayta:

Chaymanta Jacobqa Faraonta bendeciykuytawan, ñawpaqenmanta llojsiporqa. (Gen.47:10)

Diospa yanapaynin qanwan kachun, nispachá Faraonta bendeciyrqa, ajinamanta Diospa sutinta jatuncharqa, kay waj llajtayoj runaj ñawpaqempi, mana p'enqachikuspa. Imaynatachus Josepis willarasqaña ajinata.

Ajinata tukuy wawqemasis Diospa sutinta jatunchaspapuni kawsakuna tiyan, mana chayqa supaypa munayninman jina Diosmanta karunchakuspa wiñay wañuyman urmasunman. Josej wawqesnin juchankuta k'epirisqa llakiyta kawsarqanku, maypachachus Josewan qhespichinakuspa uj sonqolla Diosman k'umuykuspa allinyanakunku, chaykama. Chanta paykunaqa Diospa munakuyninwan junt'a kaspera allillampi tiyakunku. Ama juchayki k'epirisqa qhepakuychu, kunan pacha Diosman k'umuykuy, munasqa uyarej qheshwamasi

Ajinata nispa kunanqa sayarisunchej kay yachakuy puriyninchejpi ama chinkapuychu-ya. Jamoj p'unchaykunapi watejmanta tantarikullasuntaj astawan yachakunapaj Diosmanta qhelqasqaman jina, chaykamaqa allillanta tiyarikushay